

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osánadi egyesült vasúti palotájában, földszint.
Késziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 órára 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 órára 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden köv. tiszteletdíj külön 30 kr. Nyiltár sor 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATÁRSÁG (az aradi és osánadi egyesült vasúti palotájában).

Telefon-szám: 151.

Carnot meggyilkoltatása.

Arad, junius 25.

A modern világ történetét nemtörőgyorsított tempóban írja. Az időnek szárnya nőtt, mióta a villamosság által alkotott ideghálózat eszmél és cselekszik az emberiségben. Alig egy évtizede, hogy a nemzetek népiro, nagy háborúinak árnya kísértett, s az utolsó negyedszázad e háboru előkészítésének munkájával tölt el, s ime, mielőtt a népeknek idejük akadt volna egymás ellen kardot rántani, egy idegen rettenes hatalom tüzente meg valamennyinek a hadat, a proletárok nemzetközi szövetkezete, mely a sajtó és gyülekezés szabadságában megadott liberális intézmények segélyével a államok személtára szervekedett bámulatosan rövid idő alatt félelmes hatalommá, s a mely csak azért késlelteti az elhatározó ütközetet, hogy annál biztosabbá legyen kimenetele felől.

A mai nap borzalmas eseménye azonban ismét ugrást jelez a történet menetében. A proletárság iskoláiban növelkedett fanatikuskok, kik magukat a többtől való hazug megkülönböztetésül anarkistáknak nevezik, nem győzték bevárni az időt, mely az uralkodó társadalom elleni háborut megérlelendő lett volna, fegyvert fogtak s megkezdték az orgyilokkal, a rettenetes küzdelmet.

A társadalom eddig nem igen akart szeméinek hiáni, s az előcsapat véres akciójában csak egyes örültek vagy gonosztevők bünös merényletét látta.

A francia köztársaság elnökének legyilkolása most már valószínűleg változtatni fog a helyzeten, s a társadalom nem fog megelégedni az ugynevezett anarkisták megbüntetésével, hanem hozzá fog látni az anarkia melegágyának, magának a szocializmusnak a kiirtásához is.

A lyoni katasztrófa közelebbi körülményei ugyan még nem ismeretesek, lehet, hogy hosszú kézből volt intézve abból a célból, hogy az olasz és francia nép között a gyűlölséget a háboru kitöréséig fokozza, és a világ katasztrófát, melyből oly sok érdek hasznot vél húzhatni, felidézhessek. Képtelenség erre csak gondolni is, de a Revailiac-ok főre már nem egyszer megtette kötelességét. Egyelőre ezen föltevés ki van zárva, s ha tényleg volna és valami alapja, még akkor is csak ugy érvényesülhetett a bünös cselszövény, hogy az anarkia mögé bujt, mely minden valószínűség szerint nem csak közvetlen, de egyedüli oka megdöbbentő gyilkosságnak.

Carnot meggyilkoltatásáról a következő eredeti táviratokat vettük:

Budapest, junius 25. (Saj. tud. táv.) Párisból megdöbbentő hírek érkeznek.

Ezek azt jelentik, hogy Carnot köztársasági elnököt meggyilkolták. A gyilkosság anarkisták műve.

Az első hír azt tudatta, hogy a köztársasági elnököt dinamittal robbantották fel s hogy Carnot a robbanás következtében lelta volna halálát. Ez a híreles azonban nem bizonyult valónak, mert hamarosan megczáfolták.

Ujabb értesülés szerint egy husz éves anarchista volt a merénylet elkövetője. Carnot elnök a lyoni kiállításról kocsizott baza tegnap este, a midőn a kocsiját megállították s a fiatal ember kérvényt nyújtott fel neki.

Carnot kihajolt, hogy az irást átvegye. E pillanatban a fiatal ember az elnök mellére szökött s élesre font kést döfött szive irányába.

Carnot a nagy vérvesztés következtében meghalt.

Budapest, junius 25. (Saj. tud. táv.) Párisból érkezett ujabb sürgöny ezt jelenti:

Lyonban Carnot-t, a francia köztársaság elnökét Cesario elaszarchista leszurta. Carnot meghalt.

Budapest, jun. 25. (Saj. tud. táv.) A képviselőház mai ülésén nagy izgalmat keltett a francia köztársaság elnökének meggyilkoltatásáról érkezett hír.

Wekerle miniszterelnök kijelentette a házbán, hogy a merénylet híre hivatalosan még nincs megerősítve s egyelőre ez csak fenntartással veendő. (Később ide is megjött a pozitív hír a gyilkosságról.)

Budapest, junius 25. (Saj. tud. táv.) Lyonból a következő részleteket jelentik:

Carnot elnök ide a kiállítás megnyitására érkezett. Vasárnap este 9 óra után a tiszteletére adott bankettől a színházba indult, a hol diszeloadás volt programon. A nép mindenütt lelkesült ovációval fogadta és éljeneket kiáltott felé.

A kereskedelmi kamara palotája előtt egy ember hirtelen a kocsi hátsódjára ugrott. A kocsi megállt. Carnot egyszerre elsáppadt és hátrahanyatlott az ülésen. Mindez villámgyorsasággal történt.

A néptömeg rárohant a merénylőre, kit az elnök mellett a kocsiban ülő Rivaud praefektus egy hatalmas ökölcsapással leterített. Tíz rendőrbiztos és egy csapat lovasrendőr alig bírta visszatartóztatni a feldühödött népet, a ki a merénylőt megakartá lynchelni.

A merénylőt, mielőtt elmenekülhetett volna, elfogták s erősen megkötözve börtönbe vitték.

Carnot-t a praefekturába szállították. A kocsi ülésén hátradólva feküdt. Ingének eleje, melyen a becsületrend nagy szalagja diszelt, csak ugy csepegett a vértől.

Nagy gonddal leemelték a kocsiból s a számára berendezett disz-ágy mellett rögtönzött vaságyra fektették.

A nép sirva nézte a borzalmas látványt. Az orvosok operációhoz láttak. Midőn egyik orvos a mély és súlyos sebhez ért, Carnot magához tért, s halk hangon, igen fájdalmasan, mondotta: *Ne félj, mert én itt vagyok.*

A szúrás a máj tájékán hatolt be. A seb hat centiméter mély.

Az orvosok minderróla megakarták menteni az elnököt s még egyszer megkísérelték az operációt. Egyszerre azonban Carnot teste hidegnek kezdett. Az operációval felhagytak s a sebesült lábait meleg vízzel dörzsölték, hogy életre keltsék.

Éjfél után a vérzés ismét rohamosan megindult.

A lyoni érsek éjfélkor meglátogatta a nagy beteget s rövid ottléte után eltávozott. Pár percz múlva azonban oly fenyegető mérőben mutatkoztak az elkerülhetlen katasztrófa jelei, hogy az érseket visszahívták. Carnot utolsó perceiben érkezett a főpap, hogy ellássa őt a halotti tisztességgel.

Carnot teljesen eszméletlenül volt s többször bágyadtan mondotta az érseknek és környezetének: *Je m'en vais!* (Elmegyek.)

Touzet orvos feléje hajolt s ezt mondta: *Barátai ön mellett vannak!*

Carnot alig hallgatóan felelte: *Jelenlétük nagyon boldoggá tesz!*

Ez volt utolsó szava. Nehány másodperc múlva szivverése megszűnt s a déli 12 óra 45 perczkor kilehelte lelkét.

Holtteste ott fekszik most a vaságyon. Körülötte megdöbbentő gyás és halotti csend.

Budapest, junius 25. (Saj. tud. táv.) Ujabb lyoni távirat jelenti:

A merénylőt a rendőrségnél kivallatták. Azt vallotta, hogy neve Cesario Santá, olasz származású, huszonkét éves és hat hónap óta Cetalben lakik. Tegnap

reggel ment innét Lyonba. Francziául nem igen tud, ezt a nyelvet csak töri.

Cezario vonakodik vallani, azt mondja majd az esküdszék előtt.

Cesario Giovanni alacsony, czupasz képü ember. Midőn elfogták, a tömeg egészen a fogházig kísérte s többször rárohant. Csak a rendőrök mentették meg attól, hogy agyon nem ütötték.

A merénylő a rendőrök előtt lehajtott fővel, szökésre készen ballagott.

A gyilkos tör aranyozott rézből van. Tokja fekete bársony, piros sávokkal.

Cesario a merénylet elkövetésekor ezt kiáltotta:

— *Éljen az anarchia!*

Egy ember, ki a történeteknek tanuja volt, visszafelelt:

— Derekasán cselekedtél!

Egy másik az anarchiát éljenezte. Mindkettőt elfogták. A tömeg ingerültségében folyton ezt kiáltozta:

— Le a gyilkossal!

Az olasz konzulátus épülete előtt ismét megtámadták, de a rendőrség széjjeloszlatta a tömeget.

Erre a feldühödt nép azon kávéházak és vendéglők ellen fordult, melyekben a kiszolgáló személyzet olasz. Casatti olasz vendéglős éttermét teljesen szétrombolták, ugyszintén a Matossie Madeira kávéházakat is.

A lakosság trikolor lobogtat és tele tudóvel kiáltja:

— Le az idegenekkel!

A fővárosban katonai őrzékek czirkálnak. A tömeg zajosan hangoztatja utánuk:

— Eljen a hadsereg!

Reggel felé az utcán az olaszokat üldözőbe veszik. Az üldözöttek a rendőrséghez menekültek, a mely már most is valóságos menhely.

Az olasz konzulátus utcáját egészen megszállta a katonaság.

Budapest, június 25. (Saj. tud. tud.) A lyoni színházban a közönség éppen Carnot érkezését várta, mikor a gyilkosság híre megérkezett.

Ennek hallatára a nők felsikoltottak, a férfiak felugráltak helyeikről. Iszonyu izgalom támadt. A közönség más része nem akart hitelt adni a hírek s minduntalan kiáltozta:

— Eljen Carnot elnök!

Dupuy ekkor ért éppen a színházba s megindultan mondotta:

Hallgassatok! A köztársaság elnöke merényletnek esett áldozatul.

A hatás leirhatatlan. A közönség sir, kezeit tördeli és boszuért kiált.

Budapest, június 25. (Saj. tud. táv.) Párisból jelentik: A merénylet híre éjszaka érkezett ide Lyonból s a külügy-miniszter egy órákor tudatta azt a külföldi képviselőkkel. A megdöbbenés városzerte borzasztó. A lapokat ostromolták s kapkodták a külön kiadásokat. A hangulat a lehető legizgatottabb.

A szenatus, a képviselőház elnöke s

az itthon lévő miniszterek reggel 7 órákor konferenciára gyűltek össze. A belügy-miniszter az egész hadsereget készenléthe helyezte.

A kongresszus Versaillesbe június 27-re hivatott össze.

Budapest, június 25. (Saj. tud. táv.) Párisból jelentik: Carnot neje és fia megdöbbenve fogadták a lesújtó hírt, melyet az elnök neje bámulatos kitartással viselt. Fiával és családi orvosával külön vonaton azonnal Lyonba utazott. Azt hitte, férjét még életben fogja találni.

Lyonban a gyászlobogók láttára Carnot fia csaknem elájult.

Carnotnak két fia van, egyiket épen tegnap hirdettek először ki Chiris kisasszonnyal.

Bécs, június 25. (Saj. tud. táv.) Ö Felsője a király nevében Paar gróf főhadsegéd tolmácsolta Loze francia nagykövetnek részvétét.

Róma, június 25. (Saját tud. távirata.) A reggeli lapok a legnagyobb felháborodással irnak a merényletről.

Lyon, június 25. (Saj. tud. távirata.) A lyoni köz- és magánépületek az éj folyamán gyászlobogókkal szerelték fel. Az Elysée palota tisztjei őrt állottak éjjel a holttest körül, mely feketébe öltözködve a becsületrend nagyszalagjával volt díszítve. A halottat az ágyon lefénnyképezték. Carnot fia nem akarja megengedni a holttest bebalzsamozását; azt kívánja hogy mielőbb Párisba vigyék s az Elysée kápolnában tegyék ravatalra. Erre a minisztertanács határozatát várják.

Páris, június 25. (Saját tud. távirata.) A minisztertanácsban Dupuy részletes közlést tett az aljas merényletről. Általános a consternatio és részvét. A kormány a képviselőházban indítványozza, hogy nemzeti temetési ünnepély rendeztessék. Carnot holtteste éjjel érkezik Párisba.

A francia kormány és képviselőház a gyásznak legmélyebb kifejezést adva, a parlamnten üléseit felfügeszté s az ülészek alatt fog gyászviselni. A tőzsde zárva.

Róma, június 25. (Saj. tud. táv.) Mikor az olasz kormány értesült Carnot meggyilkoltatásáról az ország összes királyi épületein elrendelte a gyászlobogók kitűzését félárbóczra eresztve. Az eset Olaszországban is mély felháborodást keltett. Részvétáviratot küldöttek a király, a pápa es Crispi miniszterelnök.

BELFÖLD.

A szabadelvű pártból.

Az országgyűlési szabadelvű párt Darányi Ignác elnöklete alatt tegnap értekezletet tartott, melyen a napirend előtt felszólt Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter s ismertetvén a főrendek által a házassági törvényjavaslatba felvett új szakaszt, annak elfogadását kérte. Az értekezlet egyhangulag az új szakasz elfogadásában állapodott meg.

Ezután a vallás-szabadgyakorlásáról szóló törvényjavaslat került tárgyalás alá (előadó Wlassics Gyula.) Busbach aggályokat fejezett ki a felekezetről.

küliség megengedésére nézve. Fenyegetéssel a kath. autonomia ügyében intézett kérdést a kormányhoz, mire Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány változatlanul ragaszkodik e kérdést illetőleg a házban részletesen kifejtett álláspontjához. Az értekezlet erre általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalás során Mezei Mór és Farbak hozott egyes módosításokat javaslatba. Br. Eötvös és Szilágyi miniszterek, Teleszky és Wlassics előadó megjegyzései után a törvényjavaslat egy pár szerkezeti módosítással részleteiben is elfogadtatott.

Végül az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatot vette az értekezlet tárgyalás alá s fogadta el minden módosítás és ellenvetés nélkül, Pap Géza előadónak rövid ismertetése s Mezei Mórnak és Teleszky Istvánnak a javaslat szerkezetét illető észre-telei után.

Az egyenes adók reformja.

Az egyenes adók reformja tárgyában a pénzügyminiszter, mint tudva van, részletes memorandumot dolgozott ki s terjesztett az érdekelt körök s általában a közvélemény bírálata alá. A célba vett reform ügyében a miniszteriumhoz beérkezett vélemények most vannak feldolgozás alatt. Követni fogja ezt a részletes törvényjavaslatoknak megállapítása, a melyek előreláthatólag még az év vége előtt a képviselőház elé kerülnek.

Vége jó, minden jó.

Budapest, június 25.

a— Az izgatásnak, vitatkozásnak, elkeseredésnek hosszú ideje s a kötelező polgári házasság felsőházi elfogadtatása után elérkezett az idő, hogy a fölvert nyugtalanság helyébe a lelkek békeje helyreállhasson.

A szabadelvű közvélemény most már szelnek eresztheti aggodalmait. Az egyházpolitikai reformok legfontosabbja a kötelező polgári házasság, úgy válik törvénynyé, ahogyan az a szabadelvűség, az egyéni és lelkiismereti szabadság leghamisítatlanabb elvei alapján megfogalmaztatott.

S azok, kik különben tiszteletreméltó bizalmatlanságból s féltékenységből attól tartottak, hogy az egyházügyi reformok a vallás érdekeinek árthatnak s ennélfogva a néperkölc, a haza s nemzet fennmaradásának alapja, károsodást szenvedhet: szintén meg lehetnek nyugodva. Mert a polgári házasság részletes tárgyalásánál a kormány a mellett hogy kötelezte magát rendeletben utasítani a polg. házasságot megkötő közegeket, hogy ezek a házasság feleket figyelmeztessék az egyházi házasság főlvetelét is illető vallási kötelezőségekre, egyuttal elfogadta Andrássy Aladár gróf indítványára a törvényjavaslatba egy új szakasz főlvetelét, mely kimondja, hogy: »e törvényjavaslat a házasságkötésre vonatkozó vallási kötelezőségeket érintetlenül hagyja.«

Megnyugodhatnak, mert ez új szakasz a legfélreérthetlenebbül dokumentálja a vallás érdekében érzett aggályaik teljes alaptalanságát.

A kormány igenis akarja a házasságra vonatkozó jog egységét s államiságát, akarja az ezek értelmében való állami bíráskodást házassági pörös esetekben. Meg akarja tehát szüntetni a sokféle házassági jogot, mely annyi zavarnak, lelkiismereti kényszernek s valljuk be (a protestáns, de különösen unitárius házasságjog engedékenysége folytán) oly sok könnyelmű elválásnak s a vallás méltóságát

sértő annyi hit-csereberelésnek volt az oka. A kormány igenis emeli a házasság méltóságát a válási okoknak az elválást megnehezítő szigorú meghatározása által s azontúl, midőn az állam jogkörét e téren kiterjeszti, az állam hatalmát is növeli s pedig nem az egyházak vallási érdekeinek rovására, hanem azok ellenében, kik például az anyakönyvvezéssel a köznek kárára egyesek anyagi érdekében vagy egyházi funkciók ürügye alatt nemzetiségi propagandát csinálására visszaéltek. De a kormány semmiképen sem akarta e reformok által a vallás és hit érdekeit károsítani, s ezt fényesen bebizonyította amaz utasítás kiadása iránti készségével s az aggodalmaskodók megnyugtatóására a gr. Andrássy Aladár által indítványozott új szakaszban a törvényjavaslatba való fölvételével.

Igy levén a dolog, aggodalom nélkül nézünk e törvény leendő végrehajtása elé. A nemzet elégtétellel fogja észrevenni az általa képzett állam jogkörének s tekintélyének növekedését s hiába fenyeget gr. Zichy Nándor országos izgatással a törvény ellen, annak nem fog lépemenni senki sem, mert mindenki tudja, hogy a felekezeti harcz fellobbantása a magyarok közt nagy segítségére volna a magyarelles harcoknak a nemzetiségek közt. Erre pedig, azt hisszük, az ő Zichy név egy viselője sem vállalkozhatik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, június 25.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Molnár, Eszterházy és Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Eötvös Loránd, Szilágyi Dezső és Josipovich Imre miniszterek.

Az ülés megnyitása után felszólalt

Mikó Arpád előadó. Beterjesztette a mentelmi bizottság újabb jelentéseit.

Annak idején napirendre tűzik.

Elnök jelenti, hogy Vajay István a napirend előtt fel akart szólalni, mert a képviselők kevesen vannak jelen s így nem lehet tárgyalni. Szólt azt a felszólalást megtagadta. Kérte a házat, hogy miután kellő számmal vagyunk jelen, megadja-e a napirend előtti felszólalásra az engedélyt. (Nem!)

A Ház nem engedte meg a felszólalást.

Apponyi Albert gróf kéri, hogy az egyházpolitikával kapcsolatos javaslatokat, mint a főrendiházban, itt is halasszák össze. Ezzel nyer a tárgyalás higgadsága és komolysága is. (Helyeslés balfelől.)

Wekerle Sándor utal arra, hogy e tekintetben a Ház már határozott. De egyébként ha most elhalasztanók, akkor a főrendiház nem tárgyalhatná a javaslatokat szeptember végén, vagy október elején. Ha letárgyaljuk itt most, akkor ősszel nem kell az egyházpolitikával foglalkoznunk hanem dolgozhatunk egyebet. (Helyeslés.) Az még nem argumentum, hogy az aratás a nyakunkon van. Hiszen ezen a jogozimen ez előtt egy héttel a legutóbbi határozatkor is másképp lehetett volna határozni. (Helyeslés.) Kéri tehát az előbbi határozat fenntartását. (Helyeslés.)

Vajay István kéri a házat, hogy ugyanazon reaggardal viseltessék a képviselők iránt, mint viseltetett a főrendek iránt.

Horánszky Nándor nem lát abban semmit, hogy a ház egyszer már másképp határozott s

így meglehet változtatni ezt a határozatot is. (Helyeslés balfelől.) Nem érti tehát, hogy miért volna a kormány kevesebb reaggardal a képviselőház iránt, mint a főrendiház iránt volt. Ez erőszakoskodás, a mely épen a kormány részéről és a ház iránt érthetetlen.

Helfy Ignác nagy hibának tartja, hogy a kormány beleegyezett abba, hogy a főrendiházban elhalasztassák a javaslatok tárgyalása. De egy hiba még nem ok arra, hogy másodszor is hibázzunk, Annál inkább, mert ez a halasztás itt a házban azt a látszatot kelthetné, hogy kibúvókat keresünk. (Helyeslés.) Ezért kéri, hogy maradjunk meg a régi határozat mellett. (Helyeslés.)

Wekerle Sándor konstatálja, hogy Horánszky-nak sikerült ismét a személyeskedés terére átvinni ezt a kérdést. Csak azt nem tudja: a komolyságból, vagy a keserűségből akart leczkézteni Horánszky? Az elsőből nem fogad el leczkét, az utóbbiból szintén nem, mert egyáltalán nincs oka a keserűsége. (Helyeslés és derűtség.) A főrendiházban pedig éppen a javaslatok érdekében halasztatott el a tárgyalás. Egyébként pedig a főrendiházra azért is tekintettel kellett lennie, mert az csak a képviselőház után tárgyalhat és így sokkal tovább kellett volna együtt maradnia. Kéri a régi határozat fenntartását. (Helyeslés.)

A ház ezután a napirendre tért át.

Ezután harmadszori felolvasásban is megszavazták a képzőművészeti palotára, a sörtermelésre és a zárszámadásokra vonatkozó javaslatokat, a melyeket alkotmányos tárgyalás végett át fognak küldeni a főrendiháznak. (Helyeslés.)

A vallás szabad gyakorlata.

Wlassics Gyula az igazságügyi bizottság nevében ajánlja elfogadásra a törvényjavaslatot, melynek létrehozása körül Deák Ferencs, Bárány Eötvös József, Irányi Dániel, legutóbb pedig Csáky Albin gr. (Eljenzés) szereztek kiváló érdemeket, összehasonlítva Anglia hasonló intézkedéseivel a mi törvényeinket, melyek ily irányban hoztattak. A különböző vallásfelekezetek közti zűlést állapot végleges rendezéséhez nagyban hozzá fog járulni ez a törvényjavaslat. Attérve a javaslat alaptételeire, konstatálja, hogy az nincs, azaz midőn állam és egyház egybeolvad az egész Európában immár letűntnek tekinthető, itt azt kell leginkább megfontolni, hogy a különválasztás miképpen történjék. Körülbelül ugyanaz a törvényhozó gondolat adja meg ennek a javaslatnak a lényegét, a mely 1848-ban a nemesség eltörléséről szóló törvény létesítésénél érvényesült. Ez is az állam polgárainak egyenjogosítását célozza csak hogy vallási, lelkiismereti dolgokban. Attér ezután a felekezetenélküliségre. Nézete szerint a lelkiismereti szabadság és felekezeti közfeszesség nem egyeztetők. Téves az a fölfogás, mely a felekezetenélküliséget összezavarja a vallástalansággal. A vallásosság magasabb érdeke szempontjából elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Zajos eljenzés.)

Bessenyei Ferencs előadó a közoktatási bizottmány nevében teljesen hozzájárul az előtte szóló fejtegetéséhez. Történeti viszszapillantást vet az egyes vallásfelekezetek között lefolyt harcokra, a kimutatja, hogy még az újabb korban is mily kevés volt a vallásszabadság, s ez alól kivételt csak a kis Hollandia és Erdély képeztek. Még Angliában is tulajdonképen csak 1871 óta áll fenn a vallásszabadság. A szeretet és szabadság nevében kéri elfogadni a javaslatot. (Zajos eljenzés.)

Vajay István az előadókkal polemizálva először is azt tagadja, hogy a felekezetenélküliség nem vonja maga után a vallástalanságot, pathetikus hangon beszél a keresztény vallásról, s gyermekversikékké bizonyítja, hogy a magyar nemzet ezredéves múltja csak is az istenbe vetett hitének és birodalmának köszönhető. Ha a javaslat csak a vallás szabadságáról szólna, abban az esetben ép úgy rászavazna erre a javaslatra, amint rászavazott annak idején Irányinak erre vonatkozó javaslatára. De ez a javaslat nem a vallás szabad gyakorlata foglalta magában, ha-

nem a szabados eszmék szolgálása. A javaslatot épen azért nem fogadja el. (Derűtség.)

Eötvös Károly tekintettel van a ház hangulatára és ennek okáért lemond arról, hogy olyan terjedelmesen beszéljen, mint tervezte. De egy kérdés fejtegetéséről nem mondhat le. A közvéleményben a felekezetenélküliség kimondásában a vallástalanság törvénybe iktatását látja, amiben pedig a közvélemény igen-igen nagyot téved. Itt vallásszabadságról van szó s a közszabadság kérdése, hogy az aki egyik vallásból korlátlanul átléphet a másikba, ha kedve tartja, ne csak valamelyik pozitív felekezet kötelékébe léphessen be. (Helyeslés.) Ha csakugyan vallástalanság vagy vallási közöny lenne ez intézkedés következménye, akkor szóló is megfontolná, hogy helyes-e ez az intézkedés? De szólnak alapos fontolás után az a meggyőződése, hogy ez az intézkedés nem hogy a vallástalanságot, hanem ellenkezőleg épen a vallások mélységét fogja maga után vonni. (Igaz! Ugy van!) A papok legtöbbször manapság azt tapasztaljuk, hogy roppant kevésse vannak papi kötelességérdekek teljesítésén. Nem látogatják a betegeket, nem gyámolítják az özvegyeket és árvákat. (Felkiáltások: Na ezeket inkább! Derűtség.) És így tovább. Hanem dolgoznak annyit, a mennyi épen elég, hogy az egyházi megtorlást magukra ne vonják. Ellenben, ha lesz felekezetenélküliség, akkor a tisztelt papok sarkalva lesznek kötelességeik büztöb, odaadóbb, lelkiismeretlenebb teljesítésére. Ez a buzgóság aztán okvetlenül csak javára fog válni a vallásosságnak. (Helyeslés.) De megfigyelmetet másra is. Ha valaki kilép pl. a katolikus egyházból, pl. Wlassits Gyula. Minek örvendene inkább a kath. egyház? Annak, ha Wlassits felekezetenélküli maradna, vagy annak, ha Wlassits valami új, nagy erejű felekezetet alakítana? Bizony-bizony szívessében venné, ha Wlassits barátunk felekezetenélküli maradna. (Helyeslés és derűtség.) Így áll a dolog és így a javaslatot elfogadásra ajánlja maga is. (Helyeslés.)

Kiss Albert nem akarja a vitát nyújtani, de egyetlen egy megjegyzést kell tennie. Szerinte ez a törvény nem hozza létre a teljes egyenlőséget, mert az 1. §. a bevett vallásokról, a 2. §. az elismert vallásokról és a 3. §. az ezeken kívül álló vallásfelekezetekről szól. Ez a törvény a 48-iki törvényekbe befektetett nagy elvet teljesen nem valósítja meg, de mindenesetre közeledik az elvhez, s ezért a párt nevében is elfogadja általánosságban a javaslatot.

Budapest, június 25. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

A vita bezáratván, Eötvös br. kultuszminister lelkesen fogadott beszédében tette a javaslatot magáévá és ajánlotta elfogadásra. A javaslatot Vajay, Okolicsányi, Andreanszky kivételével egyhangúlag megszavazták. Holnap részletes tárgyalás.

IDŐJARÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 763.0 milliméter. délután 2 órakor 761.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 19.5, délután 2 órakor C° + 28.6. Fél éjszaka: reggel 7 órakor D 8, délután 2 órakor N. 6. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután borult. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az aradi vashidak ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, június 25.

Régi óhajta már az Arad város polgárságának, hogy a tervbe vett marosi vashidak minél előbb kiépíttessenek s e révén egyrészt a közlekedés megkönnyíttessék Uj-Araddal, mely erősen a mi piacunkra gravitál, másrészt pedig Arad- és Temes megyék közelebbi összeköttetésbe hozassanak egymással.

Hogy a hidak ügye jelenleg milyen stádiumban van, az köztudomásu dolog a lapok közleményeiből, melyek sűrűn jelentik, ha egy-egy újabb mozzanat felmerül.

Mi is szolgálhatunk most egy új és nevezetes fordulattal.

A mint tudjuk, a nagyobbik vashid az ó-vártérrel tervezetik, abban az irányban, a melyen jelenleg A t z é l Péter országgyűlési képviselőnek mitegy hat hold kiterjedésű szőlő-kertje fekszik.

Hogy a hid gyors kiépítése elé gőrdülő akadályok minél előbb elsimuljanak, megengedte a kormány, hogy a szóban forgó telek kisajátíttassék.

E művelet keresztülvitelére a kincstár Tomházy Gyula jogügyi tanácsost küldötte le, a ki Végh Aurél kir. tanácsos, jószágigazgató társaságában az átiratást már tényleg eszközölte is.

A kisajátítási eljárás tegnap délelőtt ment végbe az aradi telekkönyvi hivatalban, a hol Tomházy jogügyi tanácsos készszerződéssel jelent meg, keresztülvinni a telekkönyvvezést A t z é l Péter szőlőkertjét átiratni a kincstár tulajdonába.

A kincstár a mondott telekért 80,000 forint készpénzt ad A t z é l Péternek.

Azt hisszük, Arad közönsége örömmel fogadja ez újabb hírt, a mely legpregnansabb kifejezése annak, hogy a kormány a marosi vashidakat rövid idő alatt ki szándékosik építtetni.

Czine mintye!

— Saját külön tudósítáinktól. —

Ménese, június 25.

Van a román embernek egy mondása. Vésztjósó, fenyegető mondás, a mely ritkán marad beváltatlanul. Az oláh, ha összevesz valakivel, megrázza az öklét s dühösségtől reszketve kiáltja oda az ellenfelének:

— Czine mintye!

A mi magyarul körülbelül annyit jelent, hogy: tarsd a fejedben jól, a mi most köztünk történt, mert hogy meg fogsz érte lakolni, az bizonyos!

A dühtől elfogott polgártárs aztán nem bánja, történjék bármi is, de fenyegetését végrehajtja a legelső kínálkozó alkalommal.

A „Czine mintye!” egy ilyen áldozata fekszik most meggyilkolva Ménese aradmegyei községben.

Az eset tegnap, vasárnap, a kora délutáni órákban történt.

Ozv. Schvartz Dávidné ménesi korcsmajában összegyűlekeztek az egész héten dolgozó emberek, többnyire vinoxellerek és szőlőmunkával foglalkozók, hogy egy-két korty pálinkát nyeljenek le s csöndes ivogatás közt megbeszéljék a község ügyeit, meg a politikát. Csaknem mindeniknek a csizmaszárában, vagy a mándlija zsebében ott rejtőzött az élesre fent, hosszú kés. (Jellemző, hogy az oláh, különösen annak fiatalabb generációja, soha nem megy társaságba kés nélkül.)

Az ivóban pálinkázott többek közt két régi ellenség: Péti Mihály, egy híres verskedő, a ki különben mint legügyesebb ojtómunkás ismeretes a ménese-vidéki szőlőbirtokok élőt és Kaszap Nikolaj, a ki szintén „jó firma” hírében állott.

Régi gyűlölség ütötte fel a fejét a két ember közt. Péti már többször mondotta Kaszapnak, hogy „Czine mintye!” s a kik ismerték, tudták, hogy bosszuját minél előbb ki fogja tölteni.

Ugy látszik, az alkalom megérkezett.

Péti belekötött Kaszapba s heves szóváltás támadt közöttük.

Többször látták, hogy Péti két élre kifent, veszedelmes képet szorongatja a kezét közt s csak hosszú beszédre dugta el azt ismét. Kaszap barátai közül az egyik odalépett hozzá:

— Gyere haza, nem jó neked itt lenni.

— Eh, nem félek én tőle! — vágott vissza hetykén Kaszap és — maradt.

Egyszer sikerült mégis kivezetni, de Kaszap, mintha vesztét érezte volna, kirántotta magát cimborái karjából s jó ittasan visszabotorkált a korcsmába.

A szóváltás újból kezdődött. Kidomborodtak a mellék, egymás elé toppantott a dühtől tajtékzó, részeg két ember s a ozivakodás hevében Péti villámgyorran előrántva kését, az egész sarkolatig a hátába szurta Kaszapnak. A kés a lapocka alatt hatolt be. Kaszap nagyot ordítva, összerogyott. A vér vastag sugárban ömlött ki a boldogtalanból, a ki párpercz múlva meghalt.

Péti a legnagyobb hidegvérűséggel kihuzta kését a záldozatból, eldugta és egyenesen hazament.

Oththon, mintha egész közönséges dologról lenne szó, így szólt feleségéhez.

— Asszony, megöltem Kaszap Nikolajt. Ezért becsuknak ötetes tendőre. Itt van ez a kés, rejteld el és ne add oda senki fiának. A mig én ülök, vigyázz a házra, a szőlőre s tartsd össze a gazdaságot.

Ezzel kirohant, valószínűleg, hogy világgá menjen. A gyoroki csendőrséget azonban nyomban a gyilkosság után értesítették s két csendőr éppen a ház előtt fogta el Péti. Kezeit összeláncolták s behajtották a község-házára.

A kés nem került elő. Az asszony és a gyilkos rokonai eldugták valahova.

A megölt embert hazavitték lakására s a csendőség azonnal jelentést tett a radnai járásbírósnak.

Ma már ott ül a gyilkos is.

Péti Mihály mintegy 26—27 éves ember, neje s egy gyermeke van.

A meggyilkolt Kaszap 35—36 éves volt, szintén nős. Három kisárva maradt utána.

A gyilkosság Ménesen rendkívüli szenzációt keltett. A község egész népe összefutott, úgy a kint időző aradiak is. Késő estig mindennütt csak a vakmerő gyilkosság részleteiről s Péti romlottságáról folyt a szó.

A tanítóegylet tápintézete.

— Bizottsági ülés. —

Többször volt már szó lapunkban arról a nemes mozgalomról, melyet az „Aradvidéki Tanítóegylet” az aradmegyei jegyzőegylettel karöltve indított arra, hogy Aradon a középiskolába járó tanulók részére egy tápintézet létesíttessék.

E tárgyban vasárnap délelőtt 11 órakor a városházán értekezlet volt, a melyen Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnöklete alatt jelen voltak: Hauser Károlyné, Hudetz Ferenczné, Vincze Miklósné, Czeiler Emilia, Salacz Gyula, Boros Beni, Mádsai Máttyás, Csik János, Mózes Mihály, Fóthy Nándor, Noss Gusztáv, Vizer Péter, Zúbor Gyula, Varjassy Árpád, dr. Pogay Lajos, Schwéger Alajos, Barth Lajos, Schrodtt György, Kohlbauser Ferenc és Györgyössy Rezső.

Szathmáry Gyula alispán az ülést megnyitván, elmondja a tápintézet dióhéjba szorított genezisát. Bejelent, hogy Bohus Zsigmond főrendiházi tag os. és kir. kamarás, nagybirtokos, közbejött akadályok miatt az értekezleten nem vehet részt, akinek kezébe vannak letéve a nemes czélu intézet szálai. Bohus nevének említésére lelkes éljenzés tört ki.

Csik János erre felolvasta a „Szervezési szabályzat”-ot, mely Boros Beni, Varjassy Árpád, Salacz Gyula, Hauser

Károlyné, Kohlbauser, Mózes Mihály és Zúbor Gyula hozzászólásai után némi elvi jelentőségű változáson ment keresztül.

Ezután megválasztották a székebb körű végrehajtó bizottságot. Női tagjai: Hauser Károlyné, Boros Beniné, Hudetz Ferenczné, Fribaisz Miklósné. Férfi tagjai: Bohus László, Elcs Armin, Issekutz Marcell, Mózes Mihály, Paradeiszer Lajos, Ulrich Antal, Várhegyi Béla és ifj. Wittmann János. A másik 12 tagot az Aradvidéki Tanítóegylet igazg. választmányja fogja legközelebbi ülésében megválasztani.

A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldették: Vizer Péter és Vass Gusztáv. Végül a tagok Jirászek Lajos által készített épülettervet szemlélték meg s ezzel czélbavett tápintézet érdekében az első döntő lépés megtétele, s így remélhető, hogy hazánk ezeréves ünnepére fel fog állíttatni a tápintézet, melynek jótékonyágát oly sok szegény család örömmel várja.

A jegyzői egylet közgyűlése.

— Saját tudósítáinktól. —

M.-Radna, június 24.

Vasárnapi számunkban részletesen megemlékeztünk az aradmegyei jegyzői egylet idei vándorgyűléséről. E helyen csak a gyűlést követő két dolog: a bankett s a táncmulatság regisztrálására szorítkozunk meg.

A bankett a közgyűlés után, Karpf Béla szállodájának nagytermében folyt le s igen kedélyes hangulatbanjért véget. A felköszöntök egymást érték.

Szathmáry Gyula kir. tanácsos, megyénk alispánja mondotta az első toasztot, emelkedett szellemű beszédben éltette őfelségét s a királyi család tagjait. A köszöntőt állva hallgatták végig a megjelentek.

Majd Kötző Károly, a jegyzői egylet elnöke emelkedett fel s sikerült beszédben méltatta az alispán érdemeit. Lelekesült éljenzés követte a talpraesett toasztot.

Szathmáry Gyula alispán újabb felköszöntőjében M.-Radna és Lippa város közönségét éltette.

Felköszöntőket mondottak még: Lázár Ernő volt orsz. gyűl. képviselő, Lengyel Sándor dr. megyei aljegyző stb., éltette az alispánt az elnököt, a jegyzői kar tagjait stb.

Este a „Feketesas” szálloda nagytermében pompás táncvigalom fejezte be a jegyzők nagy napját. A zenét Purosi Jancsi híres csabai bandája szolgáltatta. Mintegy 60 pár táncolt az első négyest. Jelen voltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Vannay Gusztávné, Antonovits Szilárdné, Bene Gáborné, Székely Mihályné, Thaly Lajosné, Kötző Károlyné, Grünzweig Miksáné, Tisch Lajosné, Szekusán Sándorné, Csukay Sándorné, Borsos Lajosné, Schauer Lajosné, Meyer Bólané, Fratta Károlyné, dr. Löw Mihályné, Bartosné, Racz Albertné, Popovits Farkasné, özv. Fogelné, Margócsi Tivadarné, Bárdi Kálmánné, Tulipán Sándorné stb.

Leányok: Székely Margit, Tonkay nővérek, Thaly Giza, Grünzweig Kamilla, Adamovics Szidi, Tisch nővérek, Borsos Ilonka, Schauer Mariska, Mayer nővérek, Fratt Mariska, Fogel Márta, Popovits Melánia, Berts Gizella, Orody Gizella, Bindner Flóra stb.

Záróünnepély.

Az aradvárosi pogári finis-kola f. hó 28-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor tartja meg évzáró ünnepélyét az intézet dísztermében. Erre a szülőket és tanügybarátokat szívesen látják s lapunk utján is meghívják.

Az ünnepély végén kiosztják a jutalomkönyveket s a tornaversenyen nyert elismerő okiratokat.

A záróünnep tartalmas programját ez: 1. Imádal. Karének, előadja az iskola énekkara. 2. Megnyitó beszéd, mondja az igazgató. 3. A legelső magyar ember a király. Énekli az énekkar.

8. Szavaltók.

- a) Arab, Petőfi Sándortól, szavalja Adler Sándor, IV. a) oszt. tanuló.
 - b) A méh-remánosa, Arany Jánostól, szavalja Diamant Ferenc, IV. a) oszt. tan.
 - c) Kont, Garay Jánostól, szavalják Arky Zoltán, Győrfi Ernő és Kókényessy Imre III. oszt. tanulók.
 - d) Pókainé, Tóth Kálmántól, szavalják Cristophori Zoltán, Győrfi Sándor, Janits Mihály és Kovács Mihály IV. a) osztálybeli tanulók.
9. Magasan repül a daru. Éneklés az énekkar.
 10. Félre te búbanat. Éneklés az énekkar.
 11. Nemzeti dal. Éneklés az énekkar.
 12. Szavaltók:
 a) Bujdosó Rákóczy, Székely népdal, szavalja Oláh Dossó, III. oszt. tan.
 b) Török Bálint, XVI. századbeli ének után Arany Jánostól, szavalják Belesnay János, Bihacsi Agost, Ember Zoltán és Gruber Sándor IV. a) oszt. tan.
 c) Pázmán lovag, Arany Jánostól, szavalja Marosy Károly, Moskovits Agoston Szombati Imre, Visváry Lajos és Weger Béla IV. b) oszt. tan.
 13. Egy csomó nemzeti- és népdal az énekkar által előadva.
 14. Hymnus, éneklés az énekkar.
 15. Zárószavak az ünnepet igazgatójától.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött hivatali szolgálat a mai napra a következő időjárás várható:
 Június 26. —
 Változó felhőzet. — Meleg. — Jelentékeny csapadék nélkül.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. július hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Julius hóra	1 frt	Julius hóra	1 frt 20 kr
Julius 1-től szeptember 31-ig	3 frt	Julius 1-től szeptember 30-ig 3 frt 60 kr	
Julius 1-től december 31-ig	6 frt	Julius 1-től december 31-ig 7 frt 20 kr	

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny” minden előforduló nevezetesebb politikai, vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybéli előfizetőinek azonnal és díjtalanul kihordat.

Kérjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

Nyáron az egész furdó-ido alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az „Aradi Közlöny”-re bármely naptól kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal nyolcz napig bárkinek ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasúti palotája) küldendők.

HIREK.

Június 26. Kedd. Róm. kath. naptár: János, Pál. — Protestáns naptár: János, Pál. — Görög-keleti naptár (június 14.); Elizeus. — A nap két 3 óra 54 perczkor, nyugvó az 7 óra 39 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II. emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Június 28. Az aradi kereskedelmi akadémiá, végzett növendékeinek táncestélye a városligetben.

Rendkívüli közgyűlés.

Arad ezab. kir. város törvényhatósági bizottságánál, 1894. évi június hó 27-ik napjának délután 4 órájára rendkívüli közgyűlést hirdetnek, melyre

a tiszt. törvényhatósági bizottsági Tagokat ezen-nel meghívom.

Tárgyalás alá kerülnek:

1. A tanács jelentése a vízvezeték és csatornázási vállalat biztosítása iránt megkötött szerződések jóváhagyása tárgyában.

2. A tanács jelentése Neuman tetvórek cég kérvényére az Aradi és Csanádi egyesült vasutak pályaudvarából a kalásztosán keresztül a nagyváradi uton levő szeszgyárnak kiépítendő iparvasúthoz szükséges terület átengedése iránt.

Arad 1894. június 25-én.

László, főispán.

— Személyi hírek. Turóczy Adolf pénzügyminiszeri osztályfőnök és fővámigazgató tegnap Aradon tartózkodott. Ma tovább utazik. — Tomházy Gyula jogügyi tanácsos tegnap a marosi vas-hidak ügyében Aradra érkezett. — Rónaszéky Gusztáv az arad-pagyvárad szüretarulat művezetője, Aradon tartózkodik.

— A hivatalos lapból. A király Gúntner Károly igazságügyminiszeriumi segédhivatali főigazgatónak, saját kérelmére történt nyugalmazása alkalmából, sok évi szolgálatában szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— A király az árvízkarosultaknak. Ó császári és apostoli királyi Felsége folyó hó 22-én kelt legfelső elhatározással a legutóbbi árvíz által károsultak segélyezésére magánpénztárából tízezer forintot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— Carnot meggyilkoltatása. Tegnap délelőtt villámgyorsan terjedt el Aradon annak a híre, hogy a francia köztársaság elnökét, Carnot-t, meggyilkolták. A szenzációs hírt budapesti magántelefonok hozták meg először Aradra, de a közönség ezeknek nem adott hitelt a lapok rendkívüli kiadásaira várt. Az „Aradi Közlöny” rendkívüli kiadása, mely lehető körülményesen adta hírel a szenzációs gyilkosságot, még a déli órákban megjelent s kínos feltűnést keltett városzerte. Az anarchisták ez újabb rettenetes műve valószággal megdöbentette a közönséget. Rendkívüli kiadásunkat helybéli előfizetőinknek széthordatták, vidéki előfizetőink pedig ugyanannak szövegét az újabban érkezett sürgönyökkel együtt lapunk mai számában találják meg.

— Matavovszky Nándor dr. kir. tanácsos, az aradmegyei közorház igazgató-főorvosa, legközelebb üli meg ötven éves orvosi jubileumát. A népszerű városzerte közbecsülésben, köztiszteltetben álló főorvost ezen alkalomból Arad közönsége meleg ovációval készült kitüntetni, a mit Matavovszky dr. kétségen kívül megérdemel. Ismeri őt a város apraja-nagyja s alig van vataki, a ki e nemes emberbarát és kiváló orvos jótéteményeiben a hosszú félszázad alatt nem részesült volna. Egyike Arad társadalmá legkiválóbb és legbecsültebb tagjainak s csak önmagát tisztelti meg városunk közönsége akkor, mikor a szép jubileum alkalmából az ő személye iránti tiszteltetnek és szeretetnek méltó kifejezést ad. A jubileum megünneplésére a mozgalmat, illetékes körök már megindították. Mint halljuk, a jubilans főorvos ezen alkalomból legfel-sőbb kitüntetésben is fog részesülni, elismerésül hosszú és érdemdes orvosi pályájának. A kir. tudomány-egyetem dísz-tudor-elevéllel készült őt meglepni, az aradi orvos- és gyógyterészsza kegyelet pedig meleg ovációban részesíti a jubileum napján. Orvendünk ennek a nemes mozgalomnak, mert a kitüntetés valóban arra méltó személyiséget fog érni.

— A választási törvény revíziója. E-ogaras vármegye — mint már megírtak — megküldte Aradmegyének is pártolás és hozzájárulás végett a választási törvény egységesítéséről érdeklődő ország kormányhoz küldött határozatát. Tegnap Aradváros törvényhatóságához is elküldte ugyanolyan szándékkal.

— Mikor lép életbe a polgári házasság. Most, hogy a polgári házasság sorsa már biztosítva van, Aradon sok helyről intézik hozzánk azt a kérdést, mikor lép életbe a polgári házasság? A kérdezősködőknek az alábbi — illetékes helyről nyert — választ adhatjuk: Az a körülmény, hogy a házasságjogról szóló törvényjavaslat elintézésé után a többi egyházi politikai javaslat tárgyalását a korai őszre halasztották el, egyáltalában nem késlelteti a reformok életbeléptetését. Ha a képviselőház — a miben egyébiránt nincs okunk kételkedni — a még elintézendő három egyházi politikai törvényjavaslatot e hét folyamán letárgyalja, úgy ezeknek, valamint az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatnak tárgyalása a főrendiházban bizonyára aránylag csak rövid időt fog igénybe venni. A belügyminiszer ez idő alatt minden hatáskörébe tartozó előkészületet meg szándékozik tenni az állami anyakönyvek, illetőleg az állami anyakönyvi hivatalok életbeléptetése iránt. Az erre szükséges rendkívül terjedelmes anyag, a mely még a személyi kérdések minden részletére is kiterjed, már összegyűjtve készen áll a minisztertumban. Az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatnak a törvény életbeléptetésére vonatkozó határozata egyáltalában nem azt mondja, hogy az anyakönyvek nem léptethetők előbb életbe, csak a törvényjavaslatnak szentesítésétől számítandó egy év után. Azon intézkedés e határidőt, csak mint a levégsőt állapítja meg; a kormány, ha megvannak a szükséges előkészületek, a törvényt sokkal korábban is életbe léptetheti és egyáltalán nem szükséges az, hogy az új anyakönyvi hivatalok január 1-ével kezdjék meg működésüket. Hiszen annak idején Németországban is szeptember 1-én léptek életbe az új anyakönyvi hivatalok. Az állami anyakönyvekről, valamint a házasságjogról szóló törvényjavaslatok ennek következtében a jövő év folyamán bármikor életbe léphetnek.

— A beteg püspök. Desseffy Sándor csanádi megyéspüspök lábaja örvendetesen gyógyul felépülése után hosszabb tartózkodásra Makóra megy.

— Eltávozott albiró. Fekete József kir. albiró, kit az aradi járásbírószágtól rendeltek be a nagyváradi kir. táblához tanácsjegyzőül, tegnap foglalta el hivatalát a kir. táblán.

— Az ereklyemúzeum népnépele. Szent-István napján nagyobb szabásu, fényes népnépelet fog rendezni a Kölcsey-egyesület. A népnépelet rendezésére vonatkozó első értekezlet vasárnap volt a kaszinó helyiségében. Az ünnepelet minél sikerültebb rendezése körül élénk eszmecsere fejlődött ki, melynek végzetével abban állapodtak meg — tekintve, hogy még élénkebb részvételt, értekezletet óhajtanak — szerdára egy nagyobb bizottságot fogtak egybehívni, melyből megalakuljon a népnépelet végrehajtó bizottsága.

— Az aradi fővámlivalt vámszaki működésének felülvizsgálása tárgyában, tegnap városunkban időzött Turóczy Adolf m. kir. pénzügyminiszeri osztályfőnök és fővámigazgató. Felülvizgálatában mindent a legnagyobb rendben talált és ma az ország keleti részére utazott, megkezdett felülvizgálatát folytatni.

— A vértanuszobor rácozata, melynek elkészítése Stoll Béla helybéli műlakatosra

bizott, már teljesen készen van a diszes rácsot legközelebb felállítják. A rácszat négy sarokpontjára kandelláberek jönnek.

— Felhívás a kistözsedésekhez. A vasárnapi munkaszünet tárgyában megindított mozgalmunkból kifolyólag felkérem az aradi kistözsedéseket, hogy ma vagyis kedden délután 5 órakor az ipartestület kis termében tartandó értekezletre saját érdekükben minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel Bauer Gyula.

— Az aradmegyei jegyzői egylet jövő évi vándorgyűlése a regényes Monyászára lesz megtartva. A jegyzők országos kongresszusán az aradmegyei jegyzői egyletet Kotszó Károly elnök és Mózes Mihály borosbesi jegyző fogják képviselni.

— A hadsereg köréből. Gyukits Miklós a radi 33. gyalogezredbeli számvivő százados a temesvári helyőrségi kórházhoz és Witanovszky Fülöp katonai intendáns Lembergől a temesvári hadtestparancsnokság intérdaturájához helyeztetett át. Csamarski Stanizlő hadnagy-számvivő Timaból a radi helyeztetett át.

— Kántorválasztás a ref. egyháznál. Az aradi ev. ref. egyháznál Nagy Sándor lemondása folytán megüresedett a kántori állás, melyre vasárnap délig 10-en pályáztak. A 10 pályázóból csak öt jelent meg a vasárnap délután tartott próbára, ezek: Kovács Pál szászvárosi tanító, Szabó Arpád sitéri segédkántor, Tóth Kálmán turoni tanító, Antal Géza sarkadi kántor és Somogyi István balmazújvárosi tanító. Délután fél 5 órakor vette kezdetét a próba, nagy és diszes közönség jelenlétében, 6 órakor pedig visszavonult a ref. egyháztanács és a pályázók közül Kovács Pál szászvárosi tanítót választotta meg aradi kántornak.

— Aradiak az orvosi kongresszuson. Az orvosok demografiai kongresszusán, mint irtuk több aradi orvos is részt fog venni. Ugy halljuk, hogy a kongresszuson Posgay Lajos dr.-t, Aradváros főorvosát, szakelőadást tartására kérték fel, ugyszintén Rozsnyay Mátyás aradi kiváló gyógyszerészt is. Szakelőadást tart még Winkler Lajos egyetemi magántanár városunk szülötte és Dietrich E. németországi szakteatély.

— Megtagadott temetés. Makóról sürgönyzik a következő esetet, mely állítólag most közbeszéd tárgyát képezi a városban. Juhász György ottani görög katolikus lelkész ugyanis nem volt hajlandó eltemetni Csolnekossy Gerőt, a megyei kiadót, azért, mert mint a lelkész mondta:

Az elhunytat a nemzeti egyház hűfiának a kósa sem tartotta.

Az elhunyt hozzátartozóinak felkérésére a temetést Szöllőssy Antal ottani református lelkész végezte. A végtisztességen jelen volt az alispán vezetése alatt az egész megyei tisztikar, a polgármester vezetése alatt a városi tisztikar és igen nagy néptömeg.

— Az aradi dalegylet bankettje. Nagy Sándor a Makóra megválasztott ev. ref. kántor tiszteletére, a vezetése alatt állott aradi dalegylet bucsulakomát rendezett vasárnap este ifj. Schór Béla vendéglőjének kerthelyiségében. Az igen nagy számban megjelent tisztelőit barátait Nagy Sándornak kellemesen szórakoztatta a bankett tartalma alatt a dalegylet, előadott szép dalaival. Tósztokban, melyek a távozót éltették, nem volt hiány.

— Aradi tanítónő. Mint mi értesülünk, Husch Janka a radi okleveles tanítónőt a hód-mező-vásárhelyi leányiskolához harmincz pályázó közül tanítónőnek választották meg.

— Borzasztó halál. Borzasztó halállal múlt ki folyó hó 24-én, vasárnap Gyorokon, egy paraszt asszonyt, állítólag valami Siklován Jerina. Az eset, mint gyomri levelezőnk jelenti — a következő: Siklován Jerina a hegyi szőlőben álló meggyfáról meggyet szedett, hogy másnap a piacra vihesse. Eközben a mint a szélső ágakról szedte a gyümölcsöt, megcsuszott és a fa alatt levő hegyes karóerdőre esett, melyek

közül egy a szószoros értelemben felnyársalta, úgy, hogy asszony szörnyet halt. Két nevelten árva siratja a rettenetes halállal kimúlt asszonyt, kiknek ő volt egyetlen támaszuk.

— Elvált házastársak gyermeke. A belügyminiszter egy esetből kifolyólag rendeletileg kimondotta, hogy az elvált férj köteles kiskora leányát minden vasárnap az anyja lakására kísérni vagy kísértetni a vizont az anya tartozik este hét órára a leányt atyjához visszajuttatni. Egyszersmind utosította az árvaszéket, hogy a kiskorunak, apai felügyelet mellett, anyjával való találkozhatása czéjából lehetőleg neutrális helyet jelöljön ki.

— Oriási jégeső. Nemcsak a pécskai határban — melyről már megemlékeztünk — hanem M. Bánhegyes határában is nagy jégeső pusztított szombaton. Mint értesülünk, a jég itt sok kárt tett Vásárhelyi László orsz. képviselő, továbbá Temesváry és Telbisz földbirtokosok gabonájában.

— Felügyelői állás a lovassági laktanyában. A megyei lovassági laktanyába rendszerített felügyelői állás jött üresedésben. A felügyelői állás megfelelő szabad lakással és 400 forint évi fizetéssel van egybekötve. A pályázók kérvényeiket iskolai, erkölcsi, s eddig viselt hivataluk, esetleg foglalkozásuk bizonyítványaival felszerelve f. évi július hó 22-ikéig nyújthatják be Szathmáry Gyula kir. tan. alispánhoz.

— Inkognitó halott. Tegnapelőtt vettek fel a borosbesi kórházba egy elcsigázott, beteg földmunkást, ki — hamar megmondolva a dolgot — mánap már elköltözött abba a bizonyos jobb hazába. Felvételekor csak bizonytalanul tudták megállapítani, hogy Beszderi Istvánnak hívják, egyebet nem tudott már mondani. Miután pedig ennyi érdem kevés arra, hogy nyugodtan alhassa örök álmát, most személyleirásának országos körzésével akarják megállapítani kiletér.

— Védekezés a gyujtogatató mozdonyok ellen. Evenként sok gabona megy tönkre az által, hogy aratás után a gabonakereszteket oly közel rakják a vasúti töltésekhez, hogy a mozdonyokból kiszálló szikrától tüzet fognak. A M. Á. V. most felhívást bocsátott ki, melyben figyelmezteti a gazdákat, hogy a pályatestek mellett fekvő földeken az aratás ugy eszközözendő, miszerint a learatott gabona legalább hatvan méter távolságra hordassák a pályateattól és az egyuttal védő szalaggal szántandó körül.

— Gyilkosság multság közben. Battonyán vasárnap este a multság közben parasztlégynek összeverekedtek. Egy Gida nevű suhancz kést rántott az ellenfelére, melyet olyan szerencsétlenül mártott ellenfele gyomrába, hogy az tegnap reggelre meghalt.

— Hogy lehet az? Makóról írják: Csütörtökön délután lásas érdeklődéssel kapkodta szét a közönség a lapok rendkívüli kiadását, melyben a polgári házasságról szóló törvényjavasltnak főrendiházban történt elfogadása volt hírül adva. Szilke Menyhért polgártárs kíváncsian lépett egy csoporthoz, melyben a rendkívüli kiadást olvasták.

— No mi az ujság?
— Begyűtt a polgári házasság. — Mondták neki.
— Ne bolondozzék kendtek. Nincs most április.
— De nem tréfa a dolog.
— Nem lehet az.
— Mi?
— Hogy begyűtt volna a polgári házasság.
— Már miért ne lehetne?
— Mert én a saját kezeimmel irtam alá azt az írást, a melyben lecsáfoltuk a polgári házasságot...

— Árlejtések Vingán. Ving a város képviselő testülete árlejtést hirdet a negyvendéglő, költségvetés szerinti 5400 forintot meghaladó építkezései munkáira. A pályázni szándékozók zárt ajánlataikat 5 százalékos bántópenzzel felszerelve legkésőbb 1894. évi július hó 9-ig nyújthatják be Ving a város tanácsához.

— Csöndnyitás. A szegedi kir. törvényszék Kohn Arnold kisiratosi kereskedő ellen megnyitotta a csöndöt és tömeggondnokul kinevezte Mátéffy Lajos battonyai ügyvédet.

— Pályázatok. A nagybecskereki törvényszéknél albirói, a m.-szigeti törvényszéknél al-

jegyzői, a brassói járásbírósnál irnoki, a kecskeméti törvényszéki fogháznál fogházörmesteri, a nagymihályi járásbírósnál irnoki, a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél albirói állásra.

HYMEN.

Török Géza simándi földbirtokos a napokban jegyezte el Thais Irma urhölgyet, a földéaki Náray család egyik általános kedveltségnek örvendő rokonát.

Schvartz Márton aradi csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy, kezelőtiszt, vasárnap délután esküdt örök hűséget özv. Deutsch Mariska urnőnek, Tisch Mór dr. kerületi orvos bájos unokanővérének.

MULATSÁGOK.

(=) Az eleki bucsu. A f. évi július hó 2-án az eleki bucsu alkalmával az Új-szent-annai 44 tagból álló híres gyermek-zenekar, Steiner György karnagy személyes vezetése alatt, és az eleki vonós zenekar közreműködése mellett hangversenyyel összekötött táncvigalmat rendez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyilkos szerető.

Babucsa Vassilie szaturói lakost gyönyörű szép feleséggel verte meg a teremő. Igéző fekete szeméibe csak a férjének lett volna szabad belenézni, de elvakította az Flore Antoniet is. A férj cserdesen nézte egy ideig házána a szorgalmas látogatót, de mikor észrevette, hogy ő a házban csak olyan ötödik kerékforma, a tulajdonképen férj Flore Antonie, még a multságokba iszallt meg a menyecske, — nem a leghiggadtabb hangon adta tudtára a házibarátnak, hogy köszöni az eddigi látogatásokat, sőt tovább ment és kijelentette, hogy ha még egyszer a ház körül ólálkodik, agyonveri.

Flore egyideig nem is mutatkozott. De megigézte már az a menyecske ugy, hogy nála nélkül semmit sem ért az élet. Pedig ő még szeretett volna élni nagyon, még pedig azzal az asszonnyal, a ki másnak esküdte a hűséget.

A tavasz egyik estéjén gondtalanul balagott kitelé szántföldjére Babucsa Vassilie, Flore rég nem mutatkozott már, el is felejtette.

Szántóföldjén volt egy guliba, abba vonult be, hgy vacsorát készítsen magának és hogy az éjet ott töltsé.

A lobogó lángok jól megvilágították a guliba belsejét, ugy hogy Flore Antonie, ki utána lopódzott, nagyon jól látta, mit csinál az az ember, a ki őt agyonütéssel tenyegette.

Nem sokáig gondolkozott. Kihuzta tüszőjéből a revolvert, s a sönvénykerítés egyik nyílásán belőtt a gondatlan Babuczara.

Nem jól talált. Babuczaban maradt még annyi erő, hogy kiszaladjon a guliba elé, de ott maradt Flore is, nem félhetett már tőle a közelből még kétszer rálőtt.

Reggel ott találták meg Babuczát a kunyhó előtt, vérbe fagyva, Flóret pedig a faluban, a szép asszonnyal.

Tegnap állott Flóre Antonie az aradi kir. törvényszék előtt, hogy számot adjon tetteről.

Védője dr. Szilvássy László számos enyhítő körülményt kér tekintetbe venni s a lehető legenyhébb büntetést kéri a vádlottra.

A törvényszék tekintetbe vette az enyhítő körülményeket, mellőzte a kötél általi halált, s előre megíróntolt szándékos emberölésért vádlott Flore Antoniet életfogytiglani fegyházra ítélte.

Az elítélt felebbezést jelentett be védője által.

§ Gazdaságfelszerelés. Keveset juttatott a teremő Biró Bálint gyomai lakosnak a földi javakból. Ezen az átkos végzetten akart ő segíteni, mikor iunen is, onnan is elemelgetett egyes gazdasághoz való eszközöket. A többek közt Székely Sándortól két lóra való szerszámot, Taratóczy Zsigmondtól egy rézmozsarát, Schifferer Alajostól pedig egy kocsihoz való csavart menesztett meg nagy következetességgel. A gazdálkodás ezen újabb neme azonban még nem lévén engedé-

lyezve, az aradi törvényszék tegnap két és fél évi börtönre ítélte Bíró Bálintot.

§ Váltójog. Váltóbéli ügyességnek elsajátítása czéljából írta meg Muncsán Lázár azt a 25 forintokról szóló kis váltócskát, a melyet a német-szent-péteri takaréknál mutatott be kifizetés végett. Az aláírt nevekre fizettek, csak a lejáratkor vették észre, hogy az aláírottak semmit se tudnak a váltóról. Muncsánnak ez az ügyesség tegnap azután hat havi börtönt eredményezett, melyet az aradi kir. törvényszék szabott ki reá. Felebbez.

§ Vándortolvaj. Sepsiszentgyörgy városa nevesi szőlőtjének Nyuga András, a kinek máskülönbben se lakása se foglalkozása nincs. Megunva az örökös semmittevést, Eislinger Pál és Schmidt József nem nagy lelki örömeire elemelt tőlük különféle apróságokat 30 frt értékben és 1 frt 20 krajczár készpénzt. Az aradi törvényesek a tegnapi tárgyalás alkalmával hat havi lakást és kosztot ajánlott fel neki, ezenkívül pedig hivatalától 8 évre eltiltotta. Mosolygott a hasztalan és megnyugodott.

TÁVIRATOK.

Gyermekirtó járvány.

Wekerle Temesvár diszpolgára.

Temesvár, június 25. (Saj. tud. táv.)
Wekerle a mai közgyűlésen diszpolgárrá választatott. *Eötvös* Loránd br. kultuszministerhez üdvözlő és *Csáky* grófhhoz bucsuzó felirat intéztetett.

Abauj-Szántó, június 25. (Saj. tud. táv.)
Itt már több hó óta pusztit a vörheny, kanyaró és fültömírigy daganat egyszerre. Eleintén nagyon enyhén leptek fel a betegségek, de most nagyon rossz jellegűt öltött, mert a gyermekek jelentékeny része elhal benne. A legnagyobb baj, hogy a nép nemcsak, hogy idejekorán nem jeltenti be a betegeket az orvosnak, hanem még inkább eltitkolja. Legtöbb csak akkor viszi az orvoshoz, midőn már késő. Eltitkolják a bajt azért is, mert ha jelenlik, akkor azon házból a többi gyermekek eltiltatnak az iskolától, ezt akarják kikerülni. A járási orvos és hatóság elkövetnek minden lehetőt, hogy a járványt beszüntessék, de hajótörést szenved legjobban akaratok, a nép mulasztásain. Alig van a városban ház, melyben egyik vagy másik beteg nem volna.

A carwini bányaszerencsétlenség áldozatai.

Troppau, június 25. (Saj. tud. táv.)
Az Albion kőszénbányában eltemetett munkások számát 251-te teszik. Eddig 142 halottat megtaláltak.

KÖZGAZDASÁG.

= A vetések Arad környékén. Néhány nap óta a rozsa rohamosan terjed s minthogy igen sok helyen már a kalászt is megtámadta, attól lehet tartani, hogy a buza nagyobb részben tönkre fog menni. Az időjárás folyton kedvezőtlen, gyakori esőktől a Maros is nagyon kiáradt. A gazdák kétségbe vannak esve, hogy a főttermény, a mely oly szépen állott, annyira megtámadtatott a rozsa által. A rozsa vetés közepes, míg az árpa és zab kielégítően állanak. Kapásnövények meglehetősen szépek, de a sok esőtől már ezek is szenvednek.

= Országos vásár Makón. Folyó hó 28 és 29-én, szombaton és vasárnap tartatott meg a makói szentiváni országos vásár. A szombati állatvásárra óriási volt a felhajtás, a legkelendőbbek voltak a lovak. A vasárnap kirakodó vásár sem hagyott fenn semmi kívánivalót, volt áru is, de volt vevő is, az egész környék lakossága összpontosult e két napra Makón. Eső sem volt.

Szeszűzlet.

— Június 25. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 54.25, kicsinyben 54.75 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 25 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatozode.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, június 25. d. u. 5 óra.

Gabona	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd 7.10—7.65
	tiszavidéki	7.25—7.65
	pestvidéki	7.20—7.65
	fehértmegyei	7.20—7.65
Rozs	bácskai	7.80—3.70
	észak-magyarországi	—
Árpa	takarmány	osond. —
	égetri való	—
Zab	—	szilárd 6.70—7.05
Tengeri	bánsági	szilárd —
	másnemű	4.75—4.80
Káposzta-repcze	—	lanyha —
Köles	—	osond. 3.80—4.25
Buza	tavasza	osond. 7.11—7.18
	június 1894	7.45—7.48
	ősze	5.48—5.50
	—	—
Tengeri	május-június 1894	osond. 4.77—4.79
	szept-október 1893	4.76—4.78
Zab	Budapest sz. tavaszra	osond. 5.79—5.81
	Budapest sz. ősze	—
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	osond. 9.95—10.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. június 25.

Magyar aranyjárdék 4%	120.90
Magyar koronajárdék 4%	94.90
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar esüt 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasút 1876.	124.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	96.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	149.50
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	142.25
Osztrák papírbárdék	98.15
Osztrák járdék esüt	98.—
Osztrák járdék arany	120.75
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	147.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1003.—
Magyar hitelbank részevény	442.—
Osztrák hitelintézet részevény	351.—
Osztrák-magyar államvasút	840.75
20 frankos arany (Napoleonodory)	9.98
Német birodalmi márka	61.85
London	125.25
Páris	49.75

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyvárad reggel 5.18		Vv. Csabáról reggel 9.10	
Nagyvárad d. e. 11.30		Nagyvárad este 8.42	
Gyórs vonat reggel 8.20		Személyvonat reggel 6.10	
Személyvonat d. e. 11.30		Személyvonat d. u. 8.55	
Személyvonat este 9.45		Gyórs vonat este 6.55	
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel 6.35		Soborsinról reggel 7.—	
Soborsin d. u. 2.30		Személyvonat d. e. 11.—	
Személyvonat d. u. 4.30		Személyvonat este 8.55	
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Vegyesvonat reggel 6.25		Személyvonat d. e. 9.44	
Vegyesvonat d. e. 11.35		Vegyesvonat d. u. 3.44	
Személyvonat d. u. 5.58		Vegyesvonat este 10.55	
Szeged felé:		Szeged felé:	
Személyvonat reggel 5.—		Személyvonat reggel 8.50	
Személyvonat d. e. 9.—		Személyvonat este 6.45	
Vegyesvonat d. u. 4.20		Személyvonat este 10.—	
Gurahoncz felé:		Gurahoncz felé:	
Személyvonat reggel 6.40		Személyvonat reggel 8.—	
Személyvonat d. u. 5.23		Személyvonat este 6.50	
Vegyesvonat d. u. 12.30		Vegyesvonat d. e. 11.43	

VIZJELZÉS.

1894. évi június hó 25-én reggel 7 órakor észlelt víz állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőszékén.

Észlelési állomás	Mérték °	Időjárás	Vízállás	
			ostimétr.	ostimétr.
Branyicska	+ 15°	borult felhős	+ 208	—
Arad	+ 19°	felhős	+ 52	—
Makó	+ 21°	felhős	+ 217	—
Szeged	+ 21°	derült	+ 540	—
Gyoma	+ 20°	felhős	+ 536	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelöl.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelöl.
Arad, 1894. június 25.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

IDEGENEK NEVSORA.

— Június 25. —

Fehér Kereszt szálloda: Ross Gyula, Budapest. Sárkány Jakab butorkereskedő, Budapest. Turóczy Adolf miniszteri osztálytanácsos, Budapest. Tomházy Gyula kir. jogügyi tanácsos, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Sámuel Mór kereskedő, Zám. Konos István birtokos, T-Komlós. Sarapatka Arthur ozukorgyári hivatalnok, Mezőhegyes. Koch József birtokos, Zsombolya.

Három Király szálloda: Skonda László jegyző, Pleskuza. Volkofszky Antal jegyző, Almás-Kamarás.

Vasúti szálloda: Ifj. Gantner Ferenc gazdász, Uj-Szt.-Anna. Török János jegyző, Világos. Falusy József szerelő, Temesvár.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Széchenyi sör sarnok

Andrássytér, a városházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a valódi tiszta

Dréher-féle

dupla márcziusi

schwehathi sör

hazli nélkül

egyedül nálam kapható, miután a vendég a a jégsezekrénnyel szemben ül, és így a csapolást és a hanzli nélküli sörbeöntést mindenkor láthatja.

Délben

kitűnő ebéd,

naponkint friss villásreggeli, este különleges izletes vacsora

kapható.

Magyar és külföldi tiszta 4-es rangu borek méretnek ki 50% olcsóbb mint bárhol.

Tisztelettel:

Scheinberger Mór.

99109 | 1894.

Hirdetés.

A n. m. m. kir. belügyminister urnak 39215/94. p. a. kelt közzelése nyomán ezenel közhírré tétetik, hogy addig is, mig az ásványolajok szállítása és tartása megfelelő újabb közzelével rendeztetnék, az e tárgyban 1870. évi 2970. sz. a. kiadott belügyminis. közzelése 9. §-a ideiglenesen esennel következőkép módosittatik.

Oly minőségű kőolaj, mely legalább is 21 °C° lobbanási ponttal bír, világítási czélokra megszorítás nélkül forgalomba hozható, oly minőségű kőolaj pedig, mely 21 °C° foknál alacsonyabb hőfoknál lobban, forgalomba csak úgy hozható, ha az edény külsőleg szembetűnő helyen jól látható és világosan olvasható letörülhetlen betűkkel: „tűzveszélyes“ jelzéssel van ellátva.

Azon kereskedők, kik ily kőolajat a közönség részére kicsinyben árusítanak, a közvetlen eladásra készletben tartott ily petroleumot csakis oly tartályokból szolgálhatnak ki, a mely tartályok a fenti módozat szerint „ezen petroleum tűzveszélyes“ jelzővel vannak ellátva. Ugyanezen jelzéssel látandók el azon kis tartályok is, a melyekben a kereskedők a vevőnek házához szolgálták a petroleumot szállítani; ha pedig ily petroleum a vevő által hozott edénybe méretik, köteles a kereskedő az edényre minden egyes esetben az említett hasonló felhívással ellátott vignettát ragasztani.

Megjegyzendő, hogy a 21 °C° fok minimumnak meg nem felelő petroleumnak forgalomba hozásánál az idézett rendelet 10. §-ában foglalt övszabályok szigorúan betartandók.

Arad, 1894. június hó 14.

A városi tanács.

* Az ezen rovat alatt közzeléseket nem vállal felelősséget a szerk.

Készletben tartok és megrendelésre készítek mindennemű

Háló- és ebédlő- bútorokat.

Varga József

asztalos-mester

Kapalna-utca 6. szám Aradon.

Lombfűrész kedvelőknek
ajánlom kiváló minőségű dió-
jávör-, csebeznye-, körte-
és égerfa
lapjaimat.

Épület-asztalos munkát.
Portál-, bolt- és iroda
berendezéseket.
Elvállalok mindennemű

Helyi és vidéki asztalosoknak ajánlom
nagy választékú bel- és külföldi
munkáimat.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1894. évi július hó 11-én

délután 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében tüzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon v. tárgyak elárverezése.

1894. évi ápril hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük még nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni. **Weisz Dávid.**

RETOUCHE gyorsfestő szakálra.

Ezek új, kintő készítmény által képesítve vagyunk az egészségre minden legkisebb bátrány nélkül minden bőrpiszkítás mellőzésével, pillanatnyi rövid idő alatt a szakált állandóan szőke, világos barna, sötét barna vagy feketére festhetni.
Festett hajminták a raktárban megtekintés végett ki vannak téve.

Kapható dobozokban 3 frtjával.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában.

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszertárban Aradon, Asztalos Sándor utca 1. sz.

Megrendeléseknél kérjük a kívánt színt megjelölni, a hajfestésben gyakorolt fodrászt ajánlhatunk. 142 11-12

552 | 894. g. sz. 1-3.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külvárosi utcákban a f. évben teljesítendő utépítési és fenntartási munkáknak elvállalás iránt folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

1. A választó-utcának a fejsze- és vágóhid-

utca közötti részére hordandó rostált kavicsra nézve 420 frt 50 kr.

2. A választó-utcába hordandó és beágyazandó rostált kavicsra nézve 246 frt 50 kr.

3. A kapa-utcában teljesítendő ugyanazon munkákra nézve 493 frt.

4. A pécskai-utnak a sárga korcsmától a vasúti terjedő részén teljesítendő ugyanazon munkákra nézve 333 frt 50 kr.

5. A sarló-utca végére hordandó és beágyazandó homokra 20 frt.

6. A Nagy Sándor-utcába hordandó és beágyazandó rostált kavicsra nézve 36 frt 25 kr.

7. A borona-utcának kőalapzatára nézve 990 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10 %-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnán az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,

aljegyző.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírre tétetik, hogy a városi árwapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 28 évi törlesztésre 8%, amelyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 félévi törlesztésre 7 1/2%, amelyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is felőly felmondásra a félévi kamat felőlyözöt megtérítésével mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában

Egy a jegyzői teendőben jártas s a román nyelvet beszélő fiatal ember alólírott-nál azonnal alkalmazást nyer. A feltételek írásbelileg közlendők.

Ternova, 1894. jun. 23.

Lázár Gyula,

627. 1-3. községi jegyző.

2871/1.1894. szám. 629. 1-3

Hirdetmény.

Vinga r. t. város közönségének tulajdonát képezik 4 drb a mezőhegyesi méntelepéből beszerzett ménlő 1894. évi július hó 1-én délután 2 órakor a városháza udvarán nyilvános árverésen a gazdasági bizottság jóváhagyásának fenntartása mellett eladni fog.

Vingán, 1894. évi július hó 21-én.

A városi tanács.

Vinga r. t. város képviselő testületétől.

108 | 894. g. sz. 1-3.

Zárt ajánlati versenytárgyalási hirdetmény.

Vinga r. t. város képviselő testületének f. évi 108. számú határozata folytán, a várostulajdonát képező nagy endéglő épületének a nagyterem belső falazatának kihajlásával felmerült helyreállítására és új tetőzettel való ellátására építési munka és szállításokra a m. kir. állam építészeti hivatal által felülvizsgált terv és költségvetés alapján pályázat hirdetettik.

A költségvetés szerint az építkezés költségei 5420 frt 53 krt tesznek ki, vállalkozók felhívtnak, hogy zárt ajánlataikat 5% bánatpénzzel felszerelve legkésőbb 1894. évi július 9-ikén d. e. 18 óráig a városi tanácshoz benyújtsák.

A terv és költségvetés valamint az általános feltételek a hivatalos órák ideje tartama alatt a kiadóhivatalban betekintheők.

Vingán, 1894. június hó 19-én.

A városi tanács.

Egy jónevelésű fiú, ki egy-két polgári iskolát végzett

tanulónak

felvétetik az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdai intézetében fő-ut 51. sz.

Aradvármegye alispánjától.

12245/1894.

Pályázati hirdetés.

Az Aradon újonnan épült vármegyei lovasági laktanyánál rendszeresített épület felügyelői állásra, mely megfelelő szabad lakás és évi 400 frt készpénz fizetéssel van összekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy eziránti kérvényeket az iskolai, erkölcsi valamint eddig viselt hivataluk illetve szolgálataik vonatkozásában bizonyítványokkal felszerelve, hozzám f. évi július hó 22-ig adják be.

Azok kik az építészeti szakmába vágó valamely iparágban kiképeztek, nemkülönben, a kiszolgált altisztek, különösen azok, kik a műszaki csapatoknál szolgáltak, ezen állás betöltésénél előnyvel bírnak, miert az pályázók által igazolandó.

Arad, 1894. évi június hó 21-én.

Szathmáry Gyula

alispán.